

Argumenten för jakt

Foto (hågn): Susann Engqvist

Länsstyrelserna i Mellan- och Sydsverige har beviljat licensjakt på lodjur med luddiga och irrelevanta motiv. Rovdjursföreningen och fler organisationer har överklagat, men överklagandena avslogs.

Länsstyrelserna i de 16 län som utgör Södra och Mellersta Rovdjursförvaltningsområdet fattade i början av december beslut om licensjakt på lodjur. I åtta av dessa län beslutades att tillåta jakt. Se vidstående tabell. De olika länen har satt upp begränsningar för hur många lodjur som får skjutas inom olika delar av länet och i många fall har man satt upp begränsning för hur många honor som får skjutas. Jakt med fällor är inte tillåten i dessa åtta län och högst två hundar som förföljer samma lodjur får användas samtidigt. Jakten får bedrivas 1 mars - 31 mars.

Rovdjursföreningen har överklagat samtliga beslut och menar att ingen licensjakt på lodjur ska ske överhuvudtaget. Detsamma har föreningen Jaktkritikerna gjort. Naturskyddsföreningen har överklagat i de tre sydliga länen plus Västmanland.

Jägareförbundet har överklagat i Kalmar län och menar att 19 lodjur bör få skjutas. I Dalarna har både Jägareförbundet och Jägarernas Riksförbund överklagat. De föreslår jakt

på 28 respektive 25 lodjur i länet.

Jag återger här ordagrant utdrag ur sammanfattningen i Rovdjursföreningens överklagande avseende Östergötland, där föreningen kommenterar citat ur länsstyrelsens jaktbeslut. Lydelsen i vår överklagan är nästan densamma för övriga län.

Utdrag ur SRF:s överklagande:

Huvudargumentet i länsstyrelsens resonemang som leder fram till beslut om skyddsjakt är "...att stabilisera populationen närmare länets beslutade förvaltningsmål...". Ingenstans i lag, förordning eller direktiv definieras begreppet förvaltningsmål... Detta är ett mål som länsstyrelsen egenhändigt angivit och som länsstyrelsen nu tydligt anser ska stå över styrande och tvingande dokument i lodjursförvaltningen.

Samtliga övriga argument är luddiga, ofta irrelevanta och ger intryck av att vara påkomna för att på alla sätt leda fram till beslut om licensjakt.

Några exempel:

- "...bidra till att minska konflikter mellan människa och rovdjur." ... Vilka konflikter avses? De faktiska skador som orsakas av lodjur är så små att de inte ens nämns i beslutet. Skadorna torde fortsätta att vara små även om lodjursstammen ökar kraftigt...

- "...att rovdjursförvaltningen är tydlig, förutsägbar, legitim, transparent..." Lodjuret är en ... fridlyst art. Kan det sägas vara tydligt, förutsägbart etc. att bevilja licensjakt på en fridlyst art?

- "...och därmed genom ökad acceptans långsiktigt gynna..." Acceptansen för lodjur är mycket hög och sannolikheten att den skulle minska märkbart ens vid en kraftigt ökad lodjurspopulation torde vara minimal.

Positiva effekter av lodjur:

Stammarna av rådjur och lokalt även dovhjort är mycket stora. De orsakar skada på grödor och de orsakar, genom trafikolyckor, mycket mänskligt lidande och stora kostnader för samhället...

på lodjur håller inte

Sist, men inte minst: Möjligheten att se lodjur eller enbart vetskaper om att de finns skänker de allra flesta människor en stor tillfredsställelse. Att se ett lodjur är något som blir ett minne för livet.

SRF menar

- att Länsstyrelsens i Östergötland beslut inte uppfyller de högt ställda krav, vilka alla ska vara uppfyllda, för att jakt ska kunna tillåtas på en strikt skyddad art med stöd av de undantagsbestämmelser som finns i såväl nationell lagstiftning som i EU:s art- och habitatdirektiv.

- att andra realistiska lämpliga lösningar inte har prövats,

- att upprätthållande av gynnsam bevarandestatus i länet och i regionen försvåras,

- att jaktens omfattning inte är proportionell till stammens storlek i vare sig länet eller i regionen,

- att jakten inte är selektiv,

- att jakten inte sker under strängt kontrollerade former,

- att det inte finns olägenheter i länet som kan motivera eller försvara licensjakten och

- att lodjursstammen inte kan sägas vara "tät" i länet.

Argument från fler aktörer:

Naturskyddsföreningen och Jaktkritikerna drar upp i stort sett samma argument. Här några tillägg:

- Alternativet skyddsjakt finns.

- Vi vet för lite om lodjurens genetik.

- Man måste beakta förhandsbeslutet i EU-domstolen från oktober 2019. Detta gällde Finlands vargjakt, men EU-domstolens tolkning av art- och habitatdirektivet kan tillämpas även på lodjur.

- Jaktkritikerna skriver: "Beslut att döda lodjur måste förpassas till en primitiv tid när man inte visste bättre."

Jägarorganisationernas motivering till att öka licensjakten på lodjur utöver vad länsstyrelserna beslutat är i huvudsak att lodjurspopulationen överstiger de förvaltningsmål respektive miniminivåer som beslutats.

Alla överklaganden avslogs

Förvaltningsrätten beslutade att avslå samtliga överklaganden. Kontentan av besluten kan sammanfattas: "att länsstyrelsen har visat att kraven för att fatta beslut om licensjakt efter lodjur är uppfyllda. Med beaktande av att

rätten funnit jakten lämplig med hänsyn till stammens storlek och sammansättning samt att den uppfyller kraven på selektivitet och strängt kontrollerade förhållanden står den i rimlig proportion till de syften som motiverat jakten."

SRF har gått vidare och överklagat till kammarrätten.

I Västernorrlands, Jämtlands och Västerbottens län kom besluten så sent att ingen hunnit överklaga när detta skrivs. I dessa län får jakten bedrivas 1 mars - 15 april och fällfångst är tillåten.

Som framgår av tabellen har licensjakt

beviljats på totalt 108 lodjur i landet. Härtill kommer beviljade skyddsjakter. Jag har ingen aktuell siffra, men enbart i Jämtland handlar det om tiotalet lodjur. Sveriges totala lodjurspopulation kan uppskattas till 1 100 - 1 200 lodjur.

BJÖRN LJUNGGREN

Fotnot: Vad gäller användandet av fällor, har Rovdjursföreningen kritiserat fällfångst många gånger och pekat på de tydliga tecken på stor stress som lodjuren utsätts för när de fångas i fällor, vilket undersökningar har visat.

Lodjur i Sverige, population och jakt

Län	Antal föryrgringar* 2018/2019	Jakt beslutad tilldelning 2020	Jakt beslutad tilldelning 2019	Jakt antal dödade djur 2019	Beslut 2020 överklagade av naturskyddsorganisationer**
Södermanlands	1	0	0	0	
Östergötlands	10	4	0	0	X
Jönköpings	6	2	2	2	X
Kronobergs	4,5	0	0	0	
Kalmar	11,5	8	3	3	X
Blekinge	2	0	0	0	
Skåne	0,5	0	0	0	
Hallands	2	0	0	0	
Totalt Södra RFO	37,5	14	5	5	
Stockholms	2,5	0	3	3	
Uppsala	9,5	0	0	0	
Västra Götalands	13,5	6	7	7	X
Värmlands	10	0	9	9	
Örebro	9	7	3	2	X
Västmanlands	4,5	1	2	2	X
Dalarnas	14	15	0	0	X
Gävleborgs	20,5	20	0	0	X
Totalt Mellersta RFO	83,5	49	24	23	
Västernorrlands	17	8	8	8	
Jämtlands	25,5	23	15	16	
Västerbottens	25	14	16	17	
Norrbottens	13,5		0	0	
Totalt Norra RFO	81	45	39	41	
Totalt hela landet	202	108	68	69	

*En föryrgring motsvarar en familjegrupp, dvs hona med unge/ungar. De 202 familjegrupperna motsvarar en population på 1189 lodjur i Sverige. **Ikryssade läns jaktbeslut överklagades av en eller flera av organisationerna som motsätter sig jakten: Svenska Rovdjursföreningen, Naturskyddsföreningen, Jaktkritikerna och Nätverket Lo & Varg.